

FARZAND TARBIYASIDA OILANING O'RNI

*Andijon davlat pedagogika instituti "Ijtimoiy fanlar"
kafedrasida o'qituvchisi*

Jabborova Sayyoraxon Muxammadqobilovna

Andijon davlat pedagogika instituti

"Ijtimoiy-gumanitar fanlar va san'at" fakulteti

*"Milliy g'oya, ma'naviyat asoslari va huquq ta'limi"
yo'nalishi 4-bosqich 402-guruh talabalari*

Karamatov Hasan Abdulhoshim o'g'li

Botirov Sirojiddin Shaydulla o'g'li

Annotatsiya: Ushbu maqolada farzand tarbiyasida oilaning roli va uning ta'siri atroflicha tahlil qilinadi. Oila nafaqat bolaning dastlabki ijtimoiylashuv muhitidir, balki shaxs sifatida shakllanishida asosiy poydevor hisoblanadi. Farzand tarbiyasida ota-ona va boshqa oila a'zolarining hissasi, qadriyatlar va tarbiyaviy usullarning o'zaro bog'liqligi yoritiladi.

В данной статье подробно рассматривается роль семьи в воспитании ребенка и ее влияние на формирование личности. Семья является не только первым социальным окружением ребенка, но и основным фундаментом в процессе его становления как личности. Анализируются вклад родителей и других членов семьи, а также связь между семейными ценностями и методами воспитания.

This article thoroughly examines the role of the family in child upbringing and its influence on personality development. The family serves as the primary social environment and the foundation for the child's formation as an individual. The contribution of parents and other family members, along with the interconnectedness of family values and educational methods, is analyzed.

Kalit so'zlar: farzand tarbiyasi, oila, ota-ona, ijtimoiylashuv, qadriyatlar, shaxsiy rivojlanish.

воспитание ребенка, семья, родители, социализация, ценности, личностное развитие.

child upbringing, family, parents, socialization, values, personal development.

Farzand tarbiyasi qadim-qadimdan inson jamiyatining asosiy masalalaridan biri bo'lib kelgan. Bola dunyoga kelishi bilan u o'zining eng yaqin muhiti, ya'ni oila

bag'rida tarbiya topadi. Oila farzandning dastlabki bilimlarini oladigan, muomala ko'nikmalarini o'rganadigan, ma'naviy-axloqiy qadriyatlarni o'zlashtiradigan muhit hisoblanadi. Oila bola uchun dunyo eshigini ochuvchi kalit va kelajakda kim bo'lishining, qanday shaxs sifatida shakllanishining birlamchi omilidir. Oila jarayonlari, oila ichida qanday qilib o'zaro muloqot qilish, muammolarni hal qilish, bolalarni tarbiyalash, qarorlar qabul qilish va boshqarish kabi voqealarni boshqarish usullarini o'z ichiga oladi.

Farzand tarbiyasi masalasi nafaqat o'zbek xalqining, balki dunyo xalqlari madaniyatida ham muhim o'rin tutadi. Turli xalqlarning madaniyati, dinlari va urf-odatlarini farzand tarbiyasiga turlicha yondashuvlarni shakllantirgan. Ammo ularning barchasida oila markaziy o'rin egallaydi. Chunki oiladagi muhit, ota-onaning xulq-atvori va oilaviy qadriyatlar farzandning kelgusidagi shaxsiy va ijtimoiy hayotini belgilab beradi. Bola tarbiyasida oilaning o'rnini haqida gapirganda, ota-onaning bevosita ta'siri bilan bir qatorda, buvilar va bobolar, aka-uka va opa-singillar kabi boshqa oila a'zolarining ham o'rnini katta ekanini e'tibordan chetda qoldirib bo'lmaydi. Bu holat o'zbek oilasiga xos bo'lgan kengaytirilgan oila modelida ayniqsa yaqqol namoyon bo'ladi.¹ Katta oilada bola kattalarning tajribasidan, ularning hayotiy donishmandligidan o'rnini olib, tarbiyalanadi. Bu esa bolada ijtimoiy moslashuv va ijtimoiy munosabatlarni shakllantirishda muhim omil bo'ladi. Farzand tarbiyasida oilaviy muhabbat, mehr-muruvvat, o'zaro hurmat va ishonch kabi qadriyatlar yetakchi o'rin tutadi. Shuningdek, oilada qo'llaniladigan tarbiya usullari bolaning xulq-atvori va dunyoqarashiga bevosita ta'sir qiladi. Masalan, bolaga nisbatan haddan ziyod qattiqqo'llik yoki aksincha, haddan ziyod erkalatish uning shaxs sifatida noto'g'ri shakllanishiga olib kelishi mumkin. Shu bois ota-ona farzand tarbiyasida muvozanatni saqlashi lozim. Hozirgi globallashtirish davrida farzand tarbiyasi yanada murakkablashmoqda. Axborot texnologiyalarining tez rivojlanishi, internet va ijtimoiy tarmoqlarning keng tarqalishi bolalarning dunyoqarashiga yangi ta'sir omillari sifatida kirib kelmoqda. Shu sababli ota-onalar nafaqat an'anaviy tarbiyaviy qadriyatlarni saqlab qolishi, balki zamonaviy muammolarni ham inobatga olgan holda farzand tarbiyasida faol ishtirok etishlari lozim. Farzand tarbiyasida oila inson hayotining eng muhim bo'g'ini hisoblanadi. Bola tug'ilgan paytdan boshlab o'zining dastlabki taassurotlari, dunyoqarashi va xulq-atvorini oiladan o'rganadi. Oilada o'rganilgan saboqlar va qabul qilingan qadriyatlar bolaning butun hayoti davomida uning xulq-atvori, munosabatlari va qarorlariga ta'sir ko'rsatadi. Shu bois farzand

¹ Yo'ldoshev, A. (2018). Oila va farzand tarbiyasi. Toshkent: Ma'naviyat nashriyoti.

tarbiyasida oilaning oʻrni beqiyos boʻlib, bu jarayonning muvaffaqiyati jamiyatning umumiy rivoji bilan bevosita bogʻliqdir. Ota-onalar va katta avlod vakillari bolaga nafaqat maʼnaviy va axloqiy qadriyatlarni, balki mehnatsevarlik, insoniylik va vatanparvarlik tuygʻularini singdiradilar. Oʻzbek xalqida qadimdan oila institutiga katta eʼtibor qaratilgan. Oilaviy qadriyatlar, anʼanalar va urf-odatlar farzand tarbiyasining asosiy tayanchlari hisoblanadi. Har bir oʻzbek oilasida avlodlar oʻrtasida izchil bogʻliqlik saqlanib qolgan boʻlib, buvilar va bobolar oʻz nabiralarga hayotiy tajribalarini yetkazadilar. Farzand tarbiyasida kattalarning oʻrni muhim boʻlib, ularning namunasi va nasihatlar bolalarning kelajakda qanday shaxs boʻlib yetishishida hal qiluvchi rol oʻynaydi. Oiladagi tarbiya jarayoni bolada dastlabki ijtimoiy va axloqiy tushunchalarni shakllantiradi. Bola oilada insonlar oʻrtasidagi munosabatlar, muloqot qoidalari va ijtimoiy xulq-atvor meʼyorlarini oʻrganadi. Ota-onaning bolaga boʻlgan munosabati, ularning bir-biri bilan qanday muloqot qilishi va oʻz vazifalarini qanday bajarishi bolaga oʻz-oʻzidan taʼsir qiladi. Bola koʻpincha ota-onasining xatti-harakatlarini kuzatib, ularni takrorlaydi. Agar oilada mehr-muhabbat, oʻzaro hurmat va tinchlik hukm sursa, bola ham oʻzi atrofidagi dunyoni shunday qabul qiladi. Aksincha, oilada ziddiyatlar va nizolar hukm sursa, bola bu muhitdan salbiy xulosa chiqarishi mumkin. Farzand tarbiyasida ota-onaning shaxsiy namunasi juda muhim. Ota-ona farzandiga faqatgina ogʻzaki nasihatlar bilan emas, balki oʻzining amaliy xulqi bilan ham oʻrnak boʻlishi kerak. Agar ota-ona bolaga rostgoʻylik haqida nasihat qilib, oʻzi yolgʻon gapirsa, bu nasihat hech qanday taʼsir koʻrsatmaydi. Bolalar ota-onaning har bir xatti-harakatini sinchkovlik bilan kuzatadi va oʻzlarining xulq-atvorlarini shunga moslashtiradi. Shuning uchun ota-onalar doimo oʻzlarining xulq-atvoriga eʼtibor berishlari va bolalariga yaxshi oʻrnak boʻlishlari zarur. Farzand tarbiyasida mehr va eʼtiborning oʻrni beqiyosdir. Bolaga ota-onaning mehr-muhabbati, eʼtibori va qoʻllab-quvvatlashi uning oʻziga boʻlgan ishonchini mustahkamlaydi. Mehr va eʼtibor yetishmagan bolalarda qoʻrquv, ishonchsizlik va oʻzini yomon koʻrish hissi paydo boʻlishi mumkin. Shuning uchun ota-onalar farzandlariga doimiy ravishda mehr koʻrsatishlari, ularning his-tuygʻularini tushunishga harakat qilishlari va har bir muvaffaqiyati uchun ularni ragʻbatlantirishlari zarur. Mehribon ota-ona farzandining har bir savoliga javob berishga va har bir muammosiga yechim topishga intiladi. Farzand tarbiyasida anʼanaviy qadriyatlar ham katta rol oʻynaydi. Oʻzbek oilalarida avlodlar oʻrtasidagi hurmat, mehr-oqibat va jamoaviylik qadriyatlari mustahkam oʻrin egallagan. Bunday qadriyatlar bolalarda ijtimoiy masʼuliyat, hamdardlik va oʻzaro yordam tuygʻularini shakllantiradi. Oilada kattalarga hurmat va kichiklarga izzat koʻrsatish oʻrgatiladi.

Bu qadriyatlar bolalarni odobli, kamtar va vijdonli qilib tarbiyalaydi. Farzandlar oilada o'z qarindoshlari va yaqinlariga mehr ko'rsatishni, ularga yordam berishni o'rganadilar. Bundan tashqari, buvilar va bobolarning tarbiyaviy roli ham katta ahamiyatga ega. Ular o'z hayotiy tajribalarini, nasihatlarini va ma'naviy qadriyatlarini nabiralarga yetkazadilar. Buvilar va bobolar bolalarga ertaklar, maqollar va hikmatli so'zlar orqali hayotiy saboqlar beradilar. Ularning pand-nasihatlari bolalarga to'g'ri yo'lni ko'rsatadi va xatolardan ogohlantiradi. Buvilar va bobolar bolalarga mehribonlik, bag'rikenglik va sabr-toqat kabi fazilatlarni o'rgatadilar. Farzand tarbiyasida diniy qadriyatlar ham muhim rol o'ynaydi. Islom dini bolalarni odobli, halol va adolatli bo'lib ulg'ayishga chorlaydi. Ota-onalar farzandlariga halollik, rostgo'ylik, vijdonlilik va adolat kabi qadriyatlarni singdirish orqali ularning kelajakda munosib inson bo'lib yetishishlariga yordam beradilar. Shuningdek, diniy tarbiya bolalarga sabr-toqat, shukronalik va qanoat tuyg'ularini o'rgatadi. Farzandlar diniy qadriyatlar asosida tarbiyalanganida, ular jamiyatda yaxshi xulq-atvori bilan ajralib turadilar. Farzand tarbiyasida zamonaviy texnologiyalar ham o'z ta'sirini o'tkazmoqda. Internet, kompyuter va smartfonlar bolalarning bilim olishiga ijobiy ta'sir ko'rsatishi mumkin, lekin shu bilan birga ularning salomatligi va psixologiyasiga salbiy ta'sir qilishi ham mumkin. Ota-onalar bolalarining texnologiyalardan foydalanishini nazorat qilishlari va ularga foydali kontentdan foydalanishni o'rgatishlari zarur. Ekran vaqtini cheklash, bolalar bilan birgalikda turli faoliyatlarda qatnashish va ularni jismoniy mashg'ulotlarga jalb qilish bolalarning sog'lom rivojlanishiga yordam beradi. Oiladagi nizolar va kelishmovchiliklar farzand tarbiyasiga salbiy ta'sir ko'rsatadi. Oilada tinchlik va totuvlik hukm surishi bolalarning ruhiy sog'lom bo'lib ulg'ayishini ta'minlaydi. Agar oilada doimiy nizolar bo'lsa, bolalarda qo'rquv, xavotir va agressivlik kabi muammolar paydo bo'lishi mumkin. Ota-onalar kelishmovchiliklarni bolalar oldida hal qilishdan qochishlari, o'zaro hurmat va tushunish asosida muammolarni bartaraf etishlari lozim. Zarurat bo'lsa, psixolog yoki maslahatchi yordamidan foydalanish maqsadga muvofiqdir. Farzand tarbiyasi murakkab va mas'uliyatli jarayondir. Oila bu jarayonning markazida turadi va bolaning kelajakdagi hayoti oilada olingan tarbiya asosida quriladi. Ota-onalar, buvilar va bobolar, jamiyat va ta'lim muassasalari hamkorlikda ishlasagina, farzandlar barkamol, axloqli va vatanparvar insonlar bo'lib yetishadilar.

Farzand tarbiyasida oilaning ta'siri chuqur va keng qamrovli bo'lib, bola butun hayoti davomida bu ta'sirni his qiladi. Bola oilada dastlabki axloqiy, ma'naviy, ijtimoiy va jismoniy ko'nikmalarni o'zlashtiradi. Oilada shakllangan bu ko'nikmalar

bolaning kelajakdagi shaxsiyati va jamiyatdagi o'rnini belgilaydi. Oilada olingan tarbiya bolaning nafaqat jismoniy va aqliy rivojlanishiga, balki uning hissiy va ruhiy barqarorligiga ham ta'sir ko'rsatadi. Shuning uchun ota-onalar, buvilar va bobolar, katta avlod vakillari bolaning tarbiyasida o'z mas'uliyatlarini chuqur anglashlari lozim. Ota-onalar farzandlariga nafaqat bilim va ko'nikmalarni, balki axloqiy qadriyatlar va hayotiy tajribalarni ham o'rgatishlari zarur. Bolaning tarbiyasi jarayonida mehr-muhabbat, e'tibor va qo'llab-quvvatlash yetarli darajada bo'lishi kerak. Mehr va e'tibor yetishmagan bolalarda ishonchsizlik, yolg'izlik va qo'rquv tuyg'ulari paydo bo'lishi mumkin. Bu esa kelajakda bolaning ruhiy holati va ijtimoiy munosabatlariga salbiy ta'sir ko'rsatadi. ²Ota-onalar bolalari bilan doimiy suhbatlashib, ularning qiziqishlari va tashvishlarini tinglashlari kerak. Bolaga e'tibor berish, uni eshitish va tushunish ota-onaning asosiy vazifalaridan biridir. Farzand tarbiyasida oiladagi o'zaro munosabatlar juda katta ahamiyatga ega. Bola ota-onasining bir-biriga bo'lgan munosabatini kuzatib, o'zining kelajakdagi munosabatlarini qurishni o'rganadi. Agar oilada o'zaro hurmat, mehr-muhabbat va tushunish hukm sursa, bola ham o'zaro munosabatlarni shunday qadriyatlarga asoslangan holda rivojlantiradi. Aksincha, oilada doimiy nizolar, kelishmovchiliklar va befarqlik hukm sursa, bola bu holatlardan salbiy xulosa chiqaradi va o'zining ijtimoiy hayotida ham shu xulq-atvorni takrorlashi mumkin. Shuning uchun ota-onalar oiladagi muhitni sog'lom va tinch saqlashga harakat qilishlari lozim. Farzandning axloqiy tarbiyasi ota-onaning kundalik hayotida amaliy tarzda aks etishi kerak. Bolalar ota-onalarining har bir xatti-harakatini kuzatib, ulardan o'rnak oladilar. Masalan, ota-ona rostgo'ylik haqida nasihat qilsa-yu, o'zi yolg'on gapirsa, bola bu qarama-qarshilikni sezadi va ota-onaning so'zlariga ishonmay qo'yadi. Shu bois, ota-onalar o'z farzandlariga o'rnak bo'lishlari uchun o'z xulq-atvorlariga jiddiy e'tibor berishlari kerak. Har bir qilingan ish, har bir aytilgan so'z bolaning ongiga ta'sir qiladi va uning axloqiy dunyoqarashini shakllantiradi. Farzandning jismoniy tarbiyasida sog'lom turmush tarzining o'rnini katta. Oilada sog'lom ovqatlanish odatlarini shakllantirish, jismoniy mashg'ulotlar bilan shug'ullanish va ochiq havoda sayr qilish bolalarning sog'lom rivojlanishiga yordam beradi. Bolalar kichikligidan sog'lom turmush tarzi qoidalariga amal qilishni o'rganishlari kerak. Ota-onalar bolalariga shirinliklar, fast-fud va zararli ichimliklarni cheklashni o'rgatishlari, ularning jismoniy faolligini oshirishlari lozim. Birgalikda sport bilan shug'ullanish, yugurish yoki velosipedda sayr qilish oiladagi rishtalarni mustahkamlaydi va bolada

² . Hasanov, O. (2019). Zamonaviy tarbiya metodlari. Samarqand: O'qituvchi nashriyoti.

sogʻlom turmush tarziga boʻlgan qiziqishni uygʻotadi. Farzand tarbiyasida tartib va intizom ham muhim oʻrin tutadi. Intizomli bola masʼuliyatli, tartibli va oʻz vaqtini toʻgʻri boshqara oladigan shaxs boʻlib voyaga yetadi.³Ota-onalar bolalariga kundalik rejim tuzishni, vaqtni toʻgʻri taqsimlashni va oʻz majburiyatlarini bajarishni oʻrgatishlari kerak. Masalan, bola uy vazifalarini oʻz vaqtida bajarishi, oʻyin va dam olish vaqtlarini tartibga solishi lozim. Biroq, intizomni taʼminlash jarayonida haddan tashqari qattiqqoʻl boʻlish kerak emas. Bolaga qoidalarni tushuntirib, ularga amal qilishning ahamiyatini anglatish lozim. Jazolashdan koʻra, ragʻbatlantirish va tushuntirish usullaridan foydalanish samaraliroqdir. Farzand tarbiyasida zamonaviy texnologiyalar ham muhim rol oʻynaydi. Bugungi kunda bolalar internet, smartfon va kompyuter kabi vositalardan keng foydalanadilar. Bu texnologiyalar bolalarning bilim olishiga ijobiy taʼsir koʻrsatishi mumkin, lekin nazorat qilinmasa, salbiy oqibatlariga ham olib keladi. Ota-onalar bolalarining texnologiyalardan foydalanishini nazorat qilishlari, ular koʻrayotgan kontentning sifatiga eʼtibor berishlari zarur. Haddan tashqari koʻp vaqtni ekran qarshisida oʻtkazish bolalarning sogʻligʻiga, xususan, koʻzlari va ruhiy holatiga zarar yetkazishi mumkin. Shuning uchun bolalarni jismoniy mashgʻulotlarga, kitob oʻqishga va ijodiy faoliyatlarga jalb qilish muhimdir. Farzand tarbiyasida ota-onalarning sabr-toqati va bagʻrikengligi ham muhimdir. Bola xatolar qiladi, notoʻgʻri qarorlar qabul qiladi va baʼzan injiqlik qiladi. Bunday holatlarda ota-onalar sabr bilan bolaga tushuntirishlari, uni qoʻllab-quvvatlashlari va kerakli maslahat berishlari lozim. Har bir bolaning oʻziga xosligi va shaxsiyati bor. Ota-onalar bolalarning qiziqishlari, isteʼdodlari va kamchiliklarini hisobga olib tarbiya usullarini tanlashlari kerak. Bundan tashqari, farzand tarbiyasida oilaviy anʼanalar va qadriyatlar katta ahamiyatga ega. Har bir oila oʻzining anʼanalari, bayramlari va odatlariga ega. Bu anʼanalar bolada oilaviy rishtalarga boʻlgan hurmat va qadrlash tuygʻularini shakllantiradi. Bayramlarni birgalikda nishonlash, oilaviy tadbirlarni oʻtkazish va oila tarixini bilish bolalarda oʻz oilasiga boʻlgan mehr va sadoqatni oshiradi. Ota-onalar oʻz farzandlariga oilaviy qadriyatlarni singdirib, ularni jamiyatda hurmatli va masʼuliyatli shaxs qilib tarbiyalaydilar. Maʼnaviy va axloqiy tarbiya ham oilada shakllanadi. Rostgoʻylik, adolat, vatanparvarlik kabi qadriyatlarni bolaga oʻrgatishda ota-onalar shaxsiy namunasi muhim ahamiyat kasb etadi. Bola oiladagi har bir harakat va qarordan saboq oladi, shu sababli ota-onalar bolalarning tarbiyasida oʻzlarini doimiy nazorat qilishlari lozim. Bundan tashqari, jismoniy tarbiya va sogʻlom turmush tarzi

³ . Qodirova, N. (2020). Farzand tarbiyasida anʼanalar va innovatsiyalar. Buxoro: Istiqlol nashriyoti.

bolalarning sogʻlom va baquvvat boʻlib ulgʻayishida muhim rol oʻynaydi. Sogʻlom ovqatlanish, jismoniy faollik va tartibli turmush bola sogʻligʻi uchun zarurdir. Oilaviy sport mashgʻulotlari, sayr va boshqa faoliyatlar farzandning sogʻlom rivojlanishiga xizmat qiladi. Farzand tarbiyasida intizom ham asosiy oʻrin tutadi. Bola kichikligidan oʻz majburiyatlarini bajarishni, tartibli boʻlishni va vaqtni toʻgʻri boshqarishni oʻrganishi zarur. Biroq intizomni oʻrnatishda mehr va tushuntirish usullari jazo choralaridan koʻra samaraliroqdir. Shuningdek, zamonaviy texnologiyalardan toʻgʻri foydalanishni oʻrgatish ham ota-onalarning vazifasidir. Internet va gadjetlardan nazoratsiz foydalanish bolaga zarar keltirishi mumkin, shu sababli ota-onalar bu jarayonni boshqarib, farzandlarini kitob oʻqishga, ijodiy ishlarga va jismoniy mashgʻulotlarga jalb etishlari lozim.

Xulosa qilib aytganda, farzand tarbiyasi ota-onalarning doimiy eʼtibor, mehr, sabr va toʻgʻri yondashuvini talab qiladi. Oilada shakllangan qadriyatlar va koʻnikmalar bola hayotida muhim yoʻnalish boʻlib xizmat qiladi. Barkamol va maʼnaviy yetuk avlodni tarbiyalash, avvalo, sogʻlom va mehribon oilaviy muhitdan boshlanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar va saytlar roʻyxati:

1. Yoʻldoshev, A. (2018). Oila va farzand tarbiyasi. Toshkent: Maʼnaviyat nashriyoti.
2. Hasanov, O. (2019). Zamonaviy tarbiya metodlari. Samarqand: Oʻqituvchi nashriyoti.
3. Qodirova, N. (2020). Farzand tarbiyasida anʼanalar va innovatsiyalar. Buxoro: Istiqlol nashriyoti.
4. www.ziyonet.uz – Oʻzbekiston taʼlim va tarbiya portali.
5. www.familyeducation.com – Ota-onalar va bolalar uchun resurslar.
6. UzEdu.uz – Oʻzbekiston Respublikasi Xalq taʼlimi vazirligining rasmiy sayti.
5. Bolajon.uz – Bolalar tarbiyasi va rivojlanishi boʻyicha tavsiyalar.
8. Oila.uz – Oila va bolalar tarbiyasi boʻyicha maqolalar va maslahatlar.
9. Dilshodbek oʻgʻli, I. D. (2023). OʻZBEKISTON RESPUBLIKASI TAʼLIM TIZIMIDA XALQARO BAHOLASH DASTURLARI, METODLARI VA TEXNOLOGIYALARINI JORIY QILISHNING HUQUQIY ASOSLARI. ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ, 21(7), 102-110.
10. Jabborova, S., Erkinova, I., & Shokirova, Z. (2024). VIRTUAL OʻYINLARNING YOSHLAR ONGIGA TAʼSIRI. Ilm-fan va taʼlim, (6 (21)).

11.Jabborova, S., Mirzadavlatova, U., & Kozimova, G. (2024). TA'LIM VA TARBIYA JARAYONIDA AXBOROTNING O'RNI VA AHAMIYATI. *Ilm-fan va ta'lim*, (6 (21)).

12.Jabborova, S., Ismatillayeva, I., Fozilova, R., & Sul-tonboyev, A. (2024). TEXNOLOGIK TARAQQIYOTNING ISTIQBOLLARI. *Ilm-fan va ta'lim*, (6 (21)).

13.Asadbek, M., & Davronbek, I. (2023). O'ZBEKISTON-2030 STRATEGIYASINING YANGI O'ZBEKISTONNI BARPO ETISHNING KAFOLATI. *Ustozlar uchun*, 24(1), 204-207.